

Evaluatie van veiligheidsplannen
Vanuit een sociaal-wetenschappelijk perspectief

Prof. dr. Paul Ponsaers
Universiteit Gent
Faculteit Rechtsgeleerdheid
Vakgroep Strafrecht & Criminologie
Onderzoeksgroep Sociale Veiligheidsanalyse

1

Verhouding politie- en IV-plannen

Faculteit Rechtsgeleerdheid

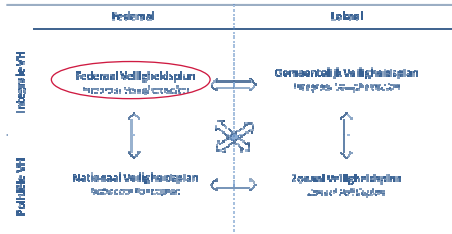

Onderzoeksgroep Sociale Veiligheidsanalyse

Federaal	Lokaal
Leidt dit tot beleidscoherentie?	

2

1. Het regeringsplan integrale veiligheid

Regeringsprogramma's (≠ plannen)

1999-2003 : *Federaal veiligheids- en detentieplan*
(Ruimer beleidskader voor politieplannen)

- Doelstellingen :
- Daling criminaliteit
 - Verhoging opheldering

2003-2007 : *Kadernota Integrale Veiligheid (Just & BiZa)*
(Coördinatie federaal beleid inzake veiligheid & Oriëntatie NVP)

- Doelstellingen :
- Beleidscyclus
 - Ketenbenadering
 - Wetenschappelijke onderbouw

1. Het regeringsplan integrale veiligheid

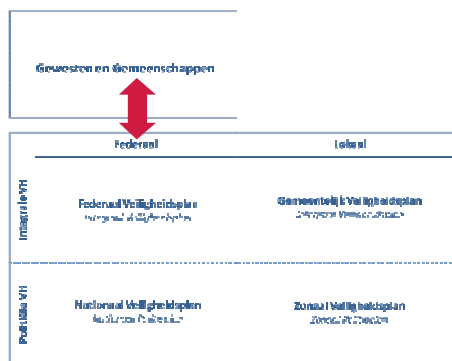
- Verhouding tot andere bestuursniveau's problematisch

- **Federaal** : repressieve bevoegdheden.
Met uitzondering van mobiliteit.
- **Gewesten & Gemeenschappen** : preventieve bevoegdheden.
Onderwijs, welzijn, leefmilieu, arbeid, ruimtelijke ordening, stedenbeleid, jeugdzorg ...

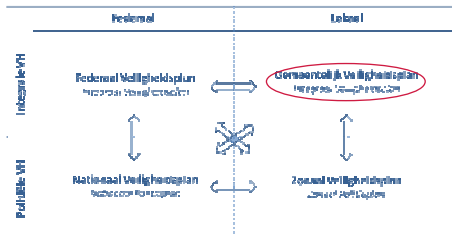
- Hoe een **integraal & geïntegreerd** beleid ontwikkelen?

- Preventie, nazorg
- Jeugdzorg
- Drugsbeleidsplan

- **Uitblijven** van verdergaand IV-plan (politieke crisis-sfeer)

2. Het gemeentelijk plan integrale veiligheid

Slechts minderheid van gemeenten heeft een IV beleidsplan – Sturende visie is afwezig.

Quid ?

Leefbaarheid,
Samenlevingsproblemen,
Sociaal vertrouwen,
Verkeersveiligheid, ...

Nieuwe Gemeentewet :

Centrale rol burgemeester
Bestuursplan van de burgemeester
Centrale rol als schakel tussen gemeentelijk IV-beleid en zonaal politiebeleid
Opstellen algemeen strategisch meerjarenplan

5

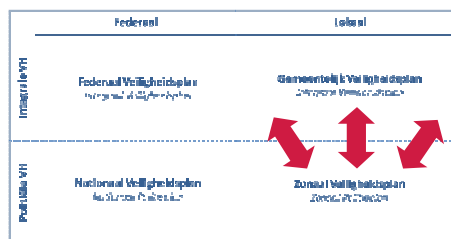
2. Het gemeentelijk plan integrale veiligheid

• Moeilijke afstemming tussen zone en gemeente

- IV-plan, GAS-beleid = gemeentelijk,
- ZVP = zonaal

▪ Beleidsmatige ondersteuning van de burgemeester blijft dikwijls achterwege

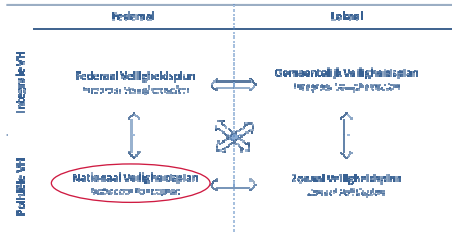
- Mislukking experimenten IV-schepen
- Gebrek aan beleidsondersteuners : IV-coördinator, overlastambtenaar, preventie ambtenaar, ...
- Beperkte interesse burgemeester

• Beleidsmatige gemeentelijke regie inzake IV : overgenomen door politie

6

3. Het nationaal VH-plan

Vier NVP-plannen tot op heden :

2001-2002; 2003-2004 : *tweejaarlijks*
 2004-2007; 2008-2011 : *vierjaarlijks*
 (federale regeerperiode)

2012-2015 : in voorbereiding

Doelstellingen :

- Afstemming samenwerking tussen federale en lokale politie
- Afstemming samenwerking tussen politie en justitie (O.M.)

Middelen :

- Bepalen van prioritaire fenomenen
- Optimaliseren van politiewerking

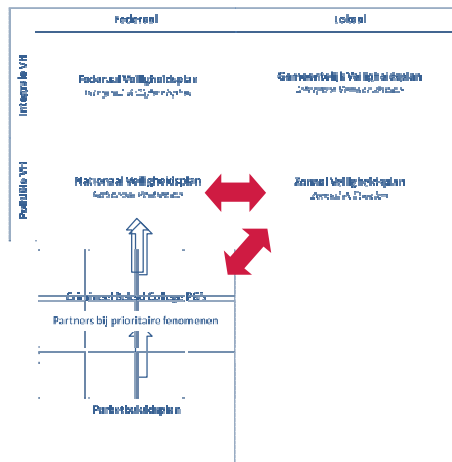
3. Het nationaal VH-plan

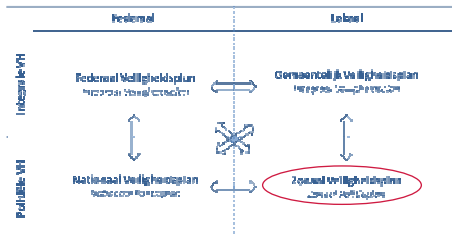
- Afstemming samenwerking tussen federale en lokale politie
 - Blijft essentieel een *top-down* benadering
 - ZVH-plannen "*houden rekening met*"
 - Basis = *nationaal* politieel veiligheidsbeeld

- Afstemming samenwerking tussen politie en justitie (O.M.)
 - Ketengerichte benadering ≠ afstemming *opsporing en vervolging*
 - Uitbouw van parketbeleidsplannen ≠ *beleidsniveau*

- Bepalen van prioritaire fenomenen
 - Sluipende IV-aanpak via partnerships, met *politiële regie*

4. Het zonaal VH-plan

ZVH-plannen “volgt” NVP (één jaar later)
Argumentatiemodel
2013-2016 : voor te bereiden

Adviezen van :

- Alg Dir Veiligheid en Preventie (FOD BiZa)
- Directie Relaties van de lokale politie
- Dienst Strafrechtelijk Beleid (FOD Justitie)
- Goedkeuring door BiZa en Justitie

Doelstellingen :

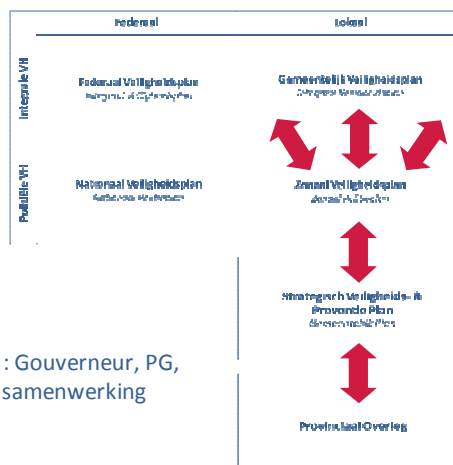
- Geïntegreerd en integraal veiligheidsbeleid (PLP 44)
- Rekening houden met werkinstrumenten :
 - het vademecum veiligheidsplannen
 - de handleiding van de beleidscyclus van de lokale politie
 - de handleiding zonale veiligheidsplannen

9

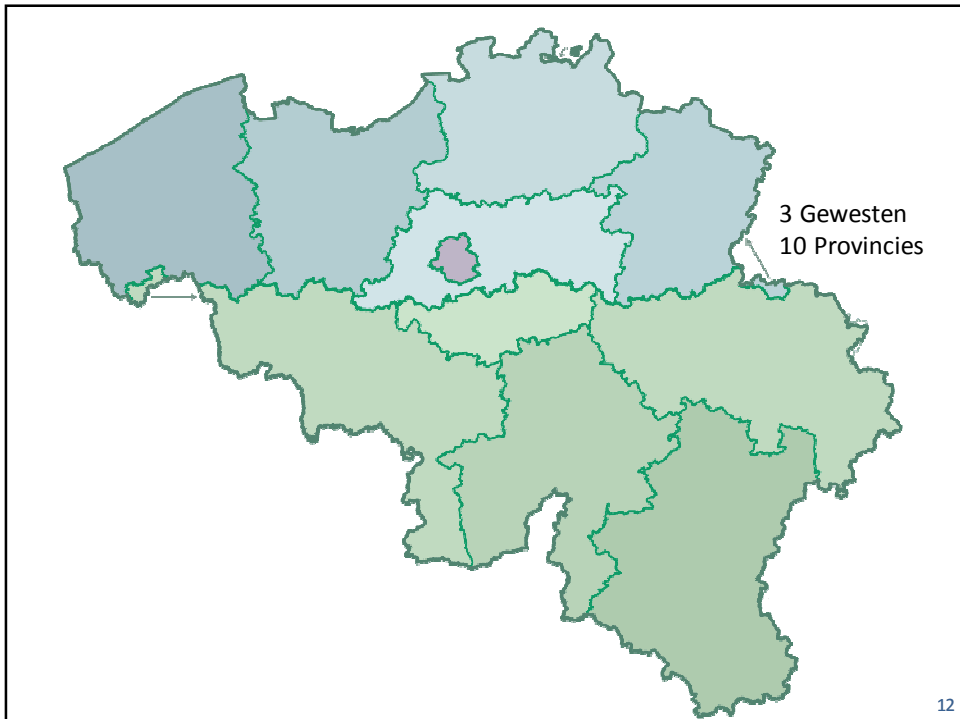
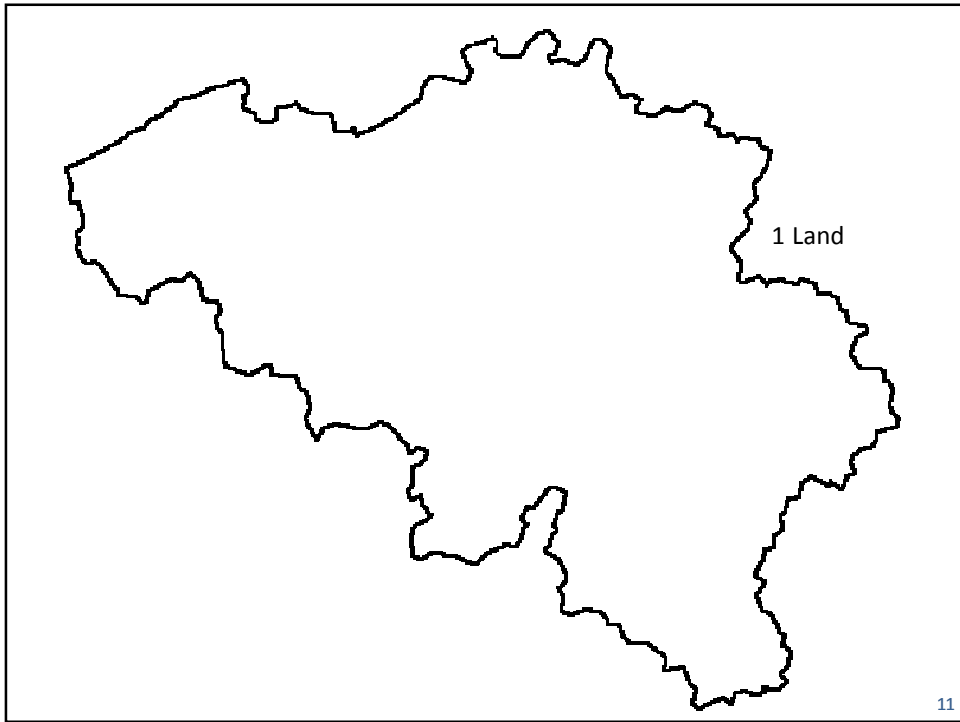
4. Het zonaal VH-plan

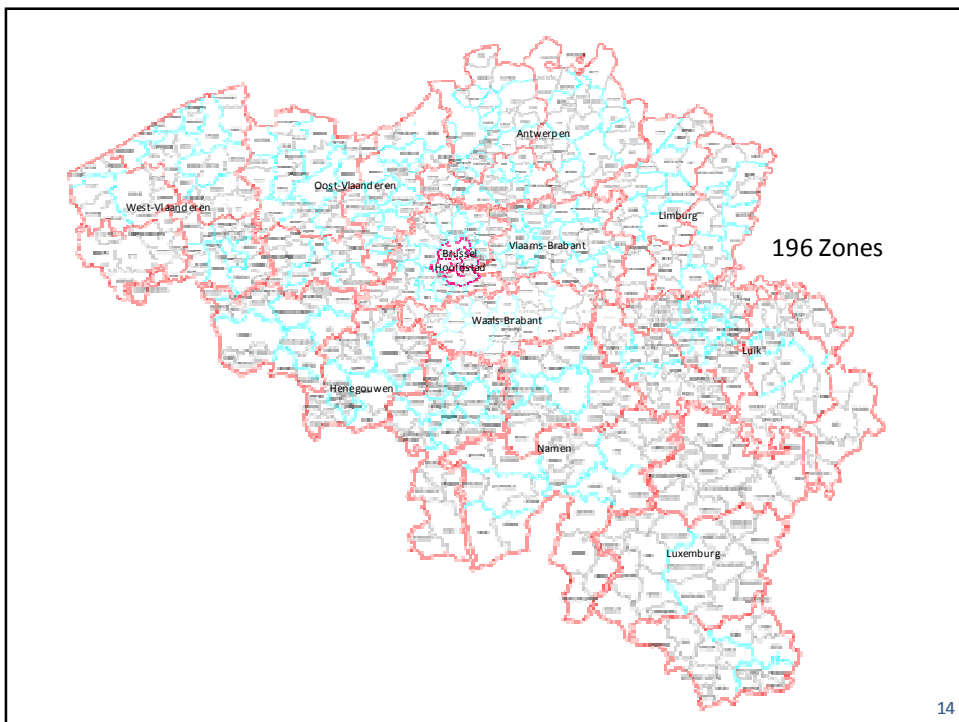
- Afstemming tussen zonaal niveau en strategisch Veiligheids- en Preventieplan?
 - Contractsubsidiëring tussen staat en gemeente/stad - Handleiding Lokale Veiligheidsdiagnostiek (FOD BiZa)
 - Functie van “gekleurde jasjes” (Een voorbode van een nieuwe gemeentepolitie?)
 - Rol van lokale adviseurs BiZa

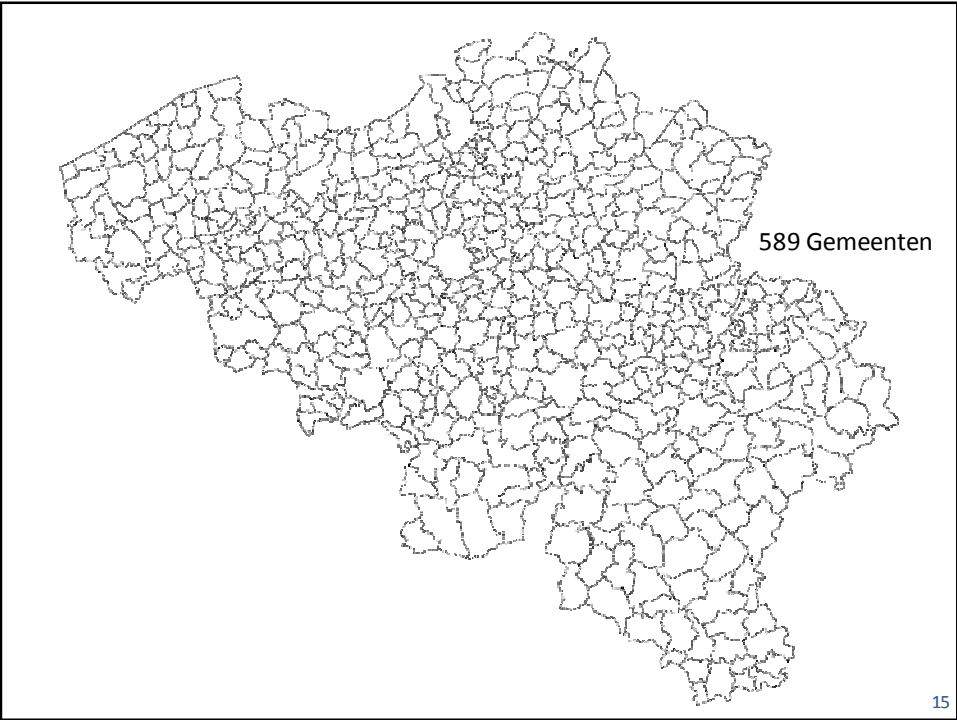
- Beleidsmatig overleg op provinciaal niveau : Gouverneur, PG, DIRCO, DIRJUD & Lokale Politie : interzonale samenwerking

10

Besluit :

Het diablo-effect van de gemeente

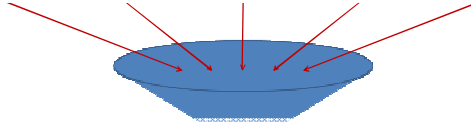

Faculteit Rechtsgeleerdheid

Onderzoeksgroep Sociale
Veiligheidsanalyse

Beleidslijnen komen samen op het gemeentelijk niveau

Evaluatie volgens doelstellingen financiering is niet wenselijk
Noodzaak tot ontwikkeling van integrale effectevaluatie

Aanwending in geïntegreerde projecten en actieplannen